

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

2026-YIL

IYUN/6-SON, III-QISM

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, iyun.
III-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy
jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

SUD BOSHQARUVCHILARI FAOLIYATINING IQTISODIY RAG'BATLANTIRISH TIZIMI VA ULARNING SUBSIDIAR JAVOBGARLIGI: MUAMMOLAR VA TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	12
Soliyev Damirjon Nurmatovich	
BLOKCHEYN TEKNOLOGIYASI ASOSIDA MOLIVAVIY TRANZAKSIYALARNI NAZORAT QILISH TIZIMI (SMART-KONTRAKTLAR, MARKAZLASHMAGAN MA'LUMOTLAR BAZASI VA AUDIT IZLARI)	18
Olimova Mukhlisa Vohidjon qizi	
SANOAT SEKTORIDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH: STRATEGIK AFZALLIKLAR VA TO'SIQLAR TAHLILI	26
Xatamov Ochildi Qurbonovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ УЗБЕКИСТАНА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ЕЁ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ	32
PhD. Юлдашева С.Ш	
TREND MODELLARI YORDAMIDA MEHNAT RESURSLARI SONINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH	38
Haydarova Dinora Atamurot qizi	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ВЫКУПА И ПРОДАЖИ КВОТ НА ОРОСИТЕЛЬНУЮ ВОДУ	43
Гоженко Борис Владимирович	
MOLIVAVIY LEVERIJ SAMARASI VA QARZ MABLAG'LARINI BOSHQARISHDA UNDA FOYDALANISH	50
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
XIZMATLAR SOHASIDA WEBMONEY TO'LOV TIZIMINI KOMPYUTERDA O'RNATISH VA SOZLASHNING IQTISODIYOTDAGI ROLI	55
Fazilat Esirgapovna Jomonqulova	
Nizomov Murod	
Qurbonboyeva Rayhon Bahronjon qizi	
MECHANISMS FOR THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF A HEALTHY LIFESTYLE	58
Shukhrat Mashrabboevich Mamadaliyev	
BANK SEKTORIDA OPERATSION SAMARADORLIK VA XAVFLARNI BOSHQARISHNI BAHOLASH	62
R.I.Rashidov	
A.N. Elmurodov	
A.A. Muhiddinov	
TRANSFORMING ECONOMIC GOVERNANCE IN UZBEKISTAN THROUGH DIGITAL PUBLIC SECTOR TOOLS	68
Bokhodirov Boriykhon Boburovich	
Bahromjon Urmanov	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA VA KREDIT SALOHİYATINI BOSHQARISH	74
Ergashova Nilufar Sobirovna	
DEHQON XO'JALIKLARIDA QO'SHILGAN QIYMAT ZANJIRINING SHAKLLANISHI VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	80
Azizov Shohsuvor Yuldashevich	
VERTIKAL INTEGRATSİYALASHGAN BANK TUZILMASINI "YAGONA MFO" TEKNOLOGIYASI ASOSIDA TRANSFORMATSIYA QILISH SXEMASI	84
Qo'shboqov Doniyorbek Maxramqulovich	

O'ZBEKISTON SANOAT KORXONALARIDA "YASHIL EKOTIZIM" VA RESURS SAMARADORLIGI (RECP)NI JORIY ETISHNING METODOLOGIK ASOSLARI HAMDA EMISSIALARNI KAMAYTIRISH SAMARADORLIGI.....	90
Do'stqobilov Ulug'bek Ibrohimovich	
TURIZM SOHASIDA OILAVIY TADBIRKORLIK TUSHUNCHALARINING MAZMUN VA MOHIYATIGA ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR	94
Pardayeva Ozoda Mamayunusovna	
СНИЖЕНИЕ ТЕХНИЧЕСКИХ И КОММЕРЧЕСКИХ ПОТЕРЬ ЭЛЕКТРОЭНЕРГИИ КАК НАПРАВЛЕНИЕ ПОВЫШЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ РАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНЫХ СЕТЕЙ УЗБЕКИСТАНА	100
Маърупова Дилсора Абдулла кизи	
O'ZBEKISTON QURILISH SOHASIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHNING INSTITUTIONAL SHART-SHAROITLARI.....	105
Qodirov Sardorbek Isroiljon o'g'li	
АКАДЕМИЧЕСКИЕ НАВЫКИ И ОСОБЕННОСТИ ИХ ФОРМИРОВАНИЯ	113
Усманова Зумрад Исламовна	
Рахматуллаев Алижон	
Сайфитдинов Азизжон	
G'AZNACHILIK OPERATSIYALARINING BANKLIKVIDLIGINI TA'MINLASHDAGI O'RNI (SILICON VALLEY BANK MISOLIDA).....	119
Axadov Shahboz Shuxrat o'g'li	
ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ТВЁРДЫМИ БЫТОВЫМИ ОТХОДАМИ В Г. ТАШКЕНТЕ: ОТ ПОЛИГОННОГО ЗАХОРОНЕНИЯ К РЕСУРСНО-ЭНЕРГЕТИЧЕСКОМУ ИСПОЛЬЗОВАНИЮ	127
Джусупов Кубанычбек	
STRATEGIK BOSHQARUV HISOBI AXBOROT TA'MINOTINING METODOLOGIK ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH	133
Umidjon Kostayev	
DEVELOPMENT OF A METHODOLOGY FOR TEACHING STUDENTS OBJECTORIENTED PROGRAMMING IN A VIRTUAL COLLABORATIVE ENVIRONMENT USING GENERATIVE ARTIFICIAL INTELLIGENCE TOOLS	140
Saidova Dilfuza Ergashovna	
AUDIT SIFATI NAZORATINI TAKOMILLASHTIRISH	145
Muydinov Erkin Jamaldinovich	
THE ROLE OF E-COMMERCE IN ECONOMIC DEVELOPMENT: EVIDENCE FROM UZBEKISTAN'S DIGITAL TRANSFORMATION.....	152
Shakhriddinova Sitora Tolibjon kizi	
THE IMPACT OF SUSTAINABILITY PRACTICES IN THE AGRICULTURAL INDUSTRY IN UZBEKISTAN.....	157
Yorkin Ziyodullaev	
Munisa Bekmirzaeva	
РОЛЬ ЦИРКУЛЯРНОЙ ЭКОНОМИКИ В ЗЕЛЕНОМ РОСТЕ В УЗБЕКИСТАНА.....	166
Мохамед Эйд Али Балбаа	
Усманова Азиза Алишеровна	
OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING INNOVATSION YO'LLARI.....	173
Shakirxodjaeva Zuxraxon Rustamxanovna	
BARQAROR RIVOJLANISH HISOBOTLARINI TUZISH MASALALARI: XALQARO TAJRIBA VA TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	180
Menglikulov Baxtiyor Yusupovich	

THE IMPACT OF SUSTAINABILITY PRACTICES IN THE AGRICULTURAL INDUSTRY IN UZBEKISTAN	184
Yorkin Ziyodullaev	
Munisa Bekmirzaeva	
TASTE OF PLACE: HOW LOCAL-INGREDIENT SOURCING AFFECTS GUEST SATISFACTION AND MENU PROFITABILITY IN HOTEL RESTAURANTS	193
Bahodirova Durdona	
Atametova Sevara	
INTERACTIONS IN CREATIVE TOURISM: RESIDENTS' PERSPECTIVES IN UZBEKISTAN.....	198
Dildora Khodjaeva Mukhamedkhodjaevna	
Jasmin Raxmidinova	
XO'JALIK YURITUVCHISUBYEKTLARNING LIKVIDLILIGINI TA'MINLASH MASALALARI	204
Bauyetdinov M.J.	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA MINTAQA TABIIY RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI (BUXORO VILOYATI MISOLIDA)	212
Safarov Otabek Abduhamidovich	
SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINING NAZARIY JIHATLARI	218
O'rinov Akmaljon Axmadjonovich	
ТЕОРИИ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ В БАНКОВСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	223
Убайдуллаева Мафтунахон Акмалхон кизи	
SURXONDARYO VILOYATI IQTISODIYOTIGA JALB ETILAYOTGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGI TAHLILI	230
Xatamova Manzura Ochildiyevna	
TURISTIK MAHSULOT MARKETINGI: NAZARIY ASOSLARI VA RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	240
Usmanova Zumrad Islamovna	
IN VITRO TEXNOLOGIYASI ASOSIDA KARTOSHKA URUG'CHILIGI ZANJIRI SAMARADORLIGINI IQTISODIY BAHOLASHNING NAZARIY ASOSLARI	244
Mardonova Zarifa Numonjonovna	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT OPERATSIYALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH UCHUN RESURSLAR YETARLILIGINI TA'MINLASH MASALALARI	251
Sheraliyev Olimjon O'ktam o'g'li	
O'ZBEKISTONDA ESG MOLIYALASHTIRISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA MEXANIZMLARI	258
Ajibayeva Raiya Maxsutovna	
YASHIL MOLIYALASHTIRISH INSTRUMENTLARI ORQALI BARQAROR IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASH MASALALARI	262
Ajibayeva Raiya Maxsutovna	
ANIQ FANLARNI O'QITISHDA METAKOGNITIV YONDASHUVLAR: TEORETIK ASOSLAR, KOGNITIV ARXITEKTURA VA AMALIY TRANSFER MUAMMOLARI	265
Namozov Diyorbek Baxtiyor o'g'li	

ANIQ FANLARNI O'QITISHDA METAKOGNITIV YONDASHUVLAR: TEORETIK ASOSLAR, KOGNITIV ARHITEKTURA VA AMALIY TRANSFER MUAMMOLARI

Namozov Diyorbek Baxtiyor o'g'li
Termiz davlat pedagogika instituti, Matematika va informatika yo'nalishi
3-kurs talabasi

Ilmiy rahbar: Ibragimov Qobil To'xtamishovich Termiz davlat pedagogika instituti Matematika va informatika kafedrasini mudiri
Iqtisodiyot fanlari falsafa doktori (PhD)

Annotatsiya

Ushbu maqolada aniq fanlar (matematika, fizika, informatika) ta'limida metakognitiv yondashuvlarning fundamental-teoretik asoslari, ularning o'quvchilar tomonidan mavhum konseptlarni o'zlashtirish va murakkab tizimli muammolarni hal qilish (*complex problem-solving*) ko'nikmalarini rivojlantirishdagi o'rni tadqiq etiladi. Metakognitsiyaning tarkibiy qismlari — metakognitiv bilim va metakognitiv regulyatsiya jarayonlari kognitiv psixologiya hamda neyropedagogika prinsiplari prizmasi orqali tahlil qilingan. Maqolada o'quv jarayoniga kognitiv monitoring, evristik algoritmlar va refleksiv metakognitiv "scaffolding" vositalarini integratsiya qilish mexanizmlari taklif etilgan hamda ularning empirik samaradorligi baholangan.

Kalit so'zlar: metakognitsiya, kognitiv arxitektura, kognitiv yuklama nazorati, evristika, o'z-o'zini regulyatsiya qilish, muammoli ta'lim, epistemic fikrlash.

Annotation

This article examines the fundamental theoretical foundations of metacognitive approaches in teaching exact sciences (mathematics, physics, computer science), their role in students' mastery of abstract concepts and the development of complex problem-solving skills. The components of metacognition - metacognitive knowledge and metacognitive regulation processes - are analyzed through the prism of the principles of cognitive psychology and neuropedagogy. The article proposes mechanisms for integrating cognitive monitoring, heuristic algorithms and reflexive metacognitive "scaffolding" tools into the learning process and evaluates their empirical effectiveness.

Keywords: metacognition, cognitive architecture, cognitive load control, heuristics, self-regulation, problem-based learning, epistemic thinking.

Аннотация

В данной статье рассматриваются фундаментальные теоретические основы метакогнитивных подходов в преподавании точных наук (математика, физика, информатика), их роль в освоении студентами абстрактных понятий и развитии навыков решения сложных задач. Компоненты метакогниции — метакогнитивные знания и процессы метакогнитивной регуляции — анализируются через призму принципов когнитивной психологии и нейропедагогика. В статье предлагаются механизмы интеграции когнитивного мониторинга, эвристических алгоритмов и рефлексивных метакогнитивных «поддерживающих» инструментов в процесс обучения и оценивается их эмпирическая эффективность.

Ключевые слова: метакогниция, когнитивная архитектура, контроль когнитивной нагрузки, эвристика, саморегуляция, проблемно-ориентированное обучение, эпистемическое мышление.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimi axborot hajmining eksponensial o'sishi va texnologik konvergensiya sharoitida o'quvchilarga tayyor deklarativ bilimlar to'plamini transformatsiya qilish modelidan voz kechmoqda. Bugungi kunda aniq fanlar (matematika, fizika, informatika) didaktikasi oldida turgan eng dolzarb muammo — o'quvchilarda nafaqat fan bo'yicha spetsifik kompetensiyalarni, balki o'zgaruvchan konseptual muhitda mustaqil qaror qabul qilish, muammolarni tizimli tahlil etish va intellektual resurslarni optimal boshqarish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

An'anaviy imperativ pedagogika ko'p hollarda «deklarativ bilim» (nimani bilish) va «proseduraviy bilim» (qanday bajarish) berish bilan cheklanib, «metakognitiv bilim» (qachon, nima uchun qo'llash va o'z fikrlash jarayonini qanday nazorat qilish) aspektini tizimli ravishda e'tibordan chetda qoldiradi. Natijada o'quvchilar standart algoritmlar doirasida masalalarni muvaffaqiyatli yecha olsalar-da, masalaning konteksti biroz o'zgarganda yoki interpretatsiya talab qilinganda «kognitiv impas» (boshi berk ko'chaga kirib qolish) holatiga tushadilar.

Ushbu tadqiqotning maqsadi — aniq fanlarni o'qitishda metakognitiv yondashuvlarning konseptual-teoretik modellarini chuqur tahlil qilish, ularning kognitiv arxitektura bilan bog'liqligini ochib berish va o'quv jarayoniga integratsiya qilinadigan yuqori darajali metodik tizimlarni ishlab chiqishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Metakognitsiyaning Konseptual Arxitekturasi va Teoretik Modellari

Metakognitsiya fenomeni birinchi marta 1970-yillarda Djon Flavell (John Flavell) tomonidan "fikrlash haqida fikrlash" (*thinking about thinking*) sifatida fanga kiritilgan bo'lsa-da, bugungi kunda u murakkab iyerarxik tizim sifatida qaraladi. Kognitiv psixologiyada metakognitsiya — subyektning o'z kognitiv tizimi, uning xususiyatlari, cheklovlari va joriy holati haqidagi bilimlari hamda ushbu tizimni operativ boshqarish mexanizmlari yig'indisidir.

Metakognitsiyaning taksonomik tuzilishi ikki asosiy makrokomponentdan tashkil topadi:

METAKOGNITIV ARXITEKTURA

METAKOGNITIV BILIM	METAKOGNITIV REGULYATSIYA
• Deklarativ (Shaxsiy) Bilim	• Orientatsiya va Rejalashtirish
• Proseduraviy (Evristik) Bilim	• On-line Monitoring (Nazorat)
• Kontekstual (Shartli) Bilim	• Epistemic Baholash (Refleksiya)

Metakognitiv bilim (Metacognitive Knowledge)

Ushbu komponent uzoq muddatli xotirada saqlanuvchi va kognitiv jarayonlarga ta'sir ko'rsatuvchi statik ma'lumotlar bazasidir:

Deklarativ bilim (Person Knowledge): O'quvchining shaxsiy intellektual salohiyati, xotira hajmi va axborotni qayta ishlash tezligi haqidagi tasavvurlari.

Proseduraviy bilim (Task Knowledge): Topshiriqning semantik va tizimli murakkabligini obyektiv baholash ko'nikmasi.

Kontekstual bilim (Strategic Knowledge): Muayyan kognitiv vazifani bajarish uchun qaysi strategiya samarali ekanligini va uni qanday sharoitda optimallashtirish mumkinligini anglash.

Metakognitiv regulyatsiya (Metacognitive Regulation)

Bu kognitiv faoliyatni bevosita boshqaruvchi dinamik, protsessual tizim bo'lib, uchta fazadan iborat:

Rejalashtirish (Planning): Maqsadni generatsiya qilish, unga erishishning muqobil strategiyalarini modellashtirish va vaqt gomeostazini ta'minlash.

On-line Monitoring: Kognitiv operatsiyalar bajarilayotgan vaqtda joriy holatni doimiy ravishda skanerlash va xatolarni dastlabki bosqichda lokalizatsiya qilish.

Epistemic Baholash: Yakuniy natijaning obyektivligini tekshirish, kognitiv strategiyaning tejamkorligi va samaradorligini refleksiv tahlil qilish.

Aniq fanlar didaktikasida Kognitiv Yuklama Nazorati (Cognitive Load Theory) va Metakognitsiya simbiozi Matematika, fizika va informatika fanlari o'ta yuqori darajadagi mavhumlik (*abstraction*) va iyerarxik mantiqiy tuzilishga ega. Jon Sveller (John Sweller) tomonidan ishlab chiqilgan Kognitiv Yuklama Nazorati (*Cognitive*

Load Theory) prizmasidan yondashganda, aniq fanlarda o'quvchi bir vaqtning o'zida uch turdagi yuklamani qabul qiladi:

Ichki yuklama (*Intrinsic load*): Mavzuning o'ziga xos konseptual murakkabligi (masalan, kvant mexanikasi qonunlari yoki ko'p o'lchamli massivlar bilan ishlash).

Tashqi yuklama (*Extraneous load*): Axborotning noto'g'ri yoki murakkab pedagogik shaklda taqdim etilishi natijasida yuzaga keladigan ortiqcha yuklama.

Foydali yuklama (*Germane load*): Yangi bilimlarni o'zlashtirish va mental sxemalarni (*mental schemas*) qurish uchun sarflanadigan samarali kognitiv kuch.

Metakognitiv strategiyalar tashqi yuklamani minimallashtirish va kognitiv resurslarni to'liq foydali yuklamaga yo'naltirish imkonini beradi. O'quvchi metakognitiv monitoringni ishga tushirganda, u o'zining operativ xotirasidagi (*working memory*) ortiqcha ma'lumotlarni filtrlaydi va diqqat interpretatsiyasini markazlashtiradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada mualliflar tomonidan kuzatuv, taqqoslash, qiyosiy tahlil, induksiya va deduksiya usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

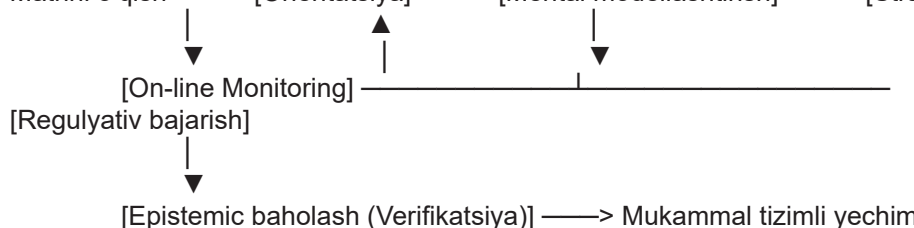
Aniq fanlarda muammolarni hal qilishda Metakognitiv Transfer Modellarini

Aniq fanlar ta'limida muammolarni hal qilish (*problem-solving*) shunchaki formulalarni mexanik qo'llash emas, balki chuqur kognitiv va metakognitiv sintez jarayonidir. Quyidagi modelda an'anaviy va metakognitiv yondashuv ostida masalaning yechilish arxitekturasi qiyosiy shaklda ko'rsatilgan:

AN'ANAVIY MODEL: Matnni o'qish → Formulani tanlash → Mexanik hisoblash → Yakuniy javob (Xatolik ehtimoli yuqori)

METAKOGNITIV MODEL:

Matnni o'qish → [Orientatsiya] → [Mental modellashtirish] → [Strategik rejalashtirish]

Kognitiv monitoring va "Self-Regulation" mexanizmlari

Masala yechish jarayonida o'quvchining intellektual harakatlarini nazorat qilish uchun quyidagi maxsus evristik matritsa qo'llaniladi:

Kognitiv bosqich	Metakognitiv operatsiya	Operatsiyaning funksional mohiyati
Dekodlashtirish	Semantik tahlil va Filtratsiya	Matndagi informatsion «shovqinlar»ni ajratish, berilgan parametrlar o'rtasidagi yashirin funksional bog'liqliklarni aniqlash.
Mental Proeksiyalash	Izomorfik model yaratish	Muammoning vizual, grafik yoki analitik modelini (matematik abstraksiyasini) konstruksiya qilish.
Algoritmizatsiya	Evristik qidiruv	Muqobil yechim yo'llarini solishtirish, eng kam kognitiv energiya talab qiladigan usulni tanlash.
Verifikatsiya	Apriori va Aposteriori nazorat	Olingan natijaning fiziki-matematik interpretatsiyasi va chekli shartlarga mosligini tekshirish.

Yuqori darajali Metakognitiv Strategiyalar va ularning Didaktik amaliyoti

Aniq fanlar darslarida yuqori natija beruvchi metakognitiv texnologiyalar tizimini uchta asosiy guruhga ajratish mumkin.

Kognitiv Ssenariylar va Metakognitiv Scaffolding

O'quvchilarga murakkab mavhum konseptlar bilan ishlashda kognitiv bosqichlarni ko'rsatuvchi ramkali tuzilmalar (*scaffolding*) beriladi. Informatika darsida "Murakkab algoritmlar tahlili va dinamik dasturlash" mavzusida quyidagi metakognitiv yo'riqnoma qo'llaniladi:

Informatikada kognitiv yo'riqnoma namunasi:

1-savol: "Ushbu muammoni optimal qism-muammolarga (*optimal substructure*) ajratish mumkinmi?"

2-savol: "Qism-muammolarning yechimlari takrorlanyaptimi (*overlapping subproblems*)? Agar takrorlansa, hisoblash vaqtini qisqartirish uchun qanday kesh yoki memorandum jadvalidan foydalanishim kerak?"

3-savol: "Men yaratgan algoritmnning vaqtinchalik xotira bo'yicha murakkabligi qanday? Uni optimallashtirish imkoniyati bormi?"

"Fikrlash Protokoli" (Think-Aloud Protocols) va kognitiv dekonstruksiya

Bu metodda o'qituvchi yoki ekspert talaba o'z fikrlash zanjirini to'liq ovoz chiqarib gapirishi orqali o'z kognitiv jarayonini tashqi tomondan kuzatish imkoniyatiga ega bo'ladi. O'qituvchi doskada murakkab differensial tenglamani yechayotganda to'g'ri javobni ko'rsatish bilan cheklanmay, o'zining intellektual ikkilanishlari, gipotezalari va rad etilgan strategiyalarini ham ovoz chiqarib tahlil qiladi. Bu esa o'quvchida "ideal formula" mifini yo'qotib, real ilmiy izlanish tabiatini shakllantiradi.

Epistemic Refleksiya va Xatolar Metakognitiv Diagnostikasi

O'quvchilar tomonidan sodir etilgan xatolar shunchaki jazolanishi yoki past baholanishi kerak emas. Metakognitiv didaktikada xato — kognitiv tizim diagnostikasi uchun eng asosiy resursdir. Quyida murakkab fizika kursida ("Kvant mexanikasi va atom fizikasi") talabalarning refleksiv tahlili uchun mo'ljallangan yuqori darajali amaliy model keltirilgan.

Amaliy dars ishlanmasi komponenti: Fizika (Oliy Kurs) misolida

Mavzu: "Fotoeffekt uchun Eynshteyn tenglamasi. To'xtatuvchi potensial va elektronlarning maksimal kinetik energiyasini hisoblash".

Ushbu amaliy dars komponentida oddiy formulaga qo'yish usuli va metakognitiv tizimli tahlil usuli o'rtasidagi farq integral ko'rinishda namoyon bo'ladi.

Amaliy muammo:

Monoxromatik yorug'lik nuri chiqish ishi $A_{chiq} = 2.3eV$ bo'lgan metall sirtiga tushmoqda. Tushayotgan fotonlarning to'liq uzunligi $\lambda = 300nm$ Fotoelektronlarni to'liq to'xtatish uchun zarur bo'lgan to'xtatuvchi potensialni (U_0) aniqlang.

Talabalar uchun Metakognitiv Yo'riqnoma va Tizimli Yechish Bosqichlari:

Konseptual orientatsiya va o'lchov birliklari tahlili: Kognitiv faza.

O'quvchi o'ziga savol beradi: "Ushbu masalada energiyaning qaysi turlari ishtirok etmoqda va ular qaysi o'lchov birliklarida berilgan?" Tashxis: Chiqish ishi elektron-voltlarda (eV), to'liq uzunligi esa nanometrlarda (nm). Metakognitiv qaror: "Hisoblashda xato qilmaslik uchun barcha birliklarni Xalqaro Tizimga (SI) o'tkazishim yoki Plank doimiylikining $eV \cdot s$ dagi qiymatidan foydalanishim kerak."

Energetik gomeostaz modelini qurish: Modellashtirish fazasi.

Eynshteyn qonunining mohiyatini anglash:

$$A_{chiq} + E_{k(max)} = E_{foton}$$

O'quvchi jarayon monitoringini amalga oshiradi: "Foton energiyasi chiqish ishidan katta bo'lsagina fotoeffekt sodir bo'ladi. Men avval foton energiyasini hisoblab, bu shart bajarilishini tekshirishim shart.

"Hisoblash:

$$E_{foton} = \frac{hc}{\lambda} = \frac{6.63 \cdot 10^{-34} \cdot 3 \cdot 10^8}{300 \cdot 10^{-9}} \approx 6.63 \cdot 10^{-19} J \approx 4.14 eV$$

Shart tekshiriladi: $4.14 eV > 2.3 eV$ (Fotoeffekt sodir bo'ladi).

Kinetik energiya va To'xtatuvchi maydon bog'liqligi: Regulyatsiya fazasi.

Elektronlarning kinetik energiyasini tormozlanuvchi elektr maydon ishi bilan bog'lash:

$$E_{k(max)} = e \cdot U_0$$

Bu yerda o'quvchi mantiqiy tekshiruv o'tkazadi: "To'xtatuvchi potensial elektronlarni to'xtatishi kerak, demak maydon ishi manfiy, lekin potensial moduli musbat olinadi. Energiya eV da bo'lsa, electron zaryadi e ga bo'lish orqali to'g'ridan-to'g'ri U_0 ning qiymatini Voltda topish mumkin."

4. Yechimni baholash va Epistemic xulosa:

Refleksiv faza.

$$U_0 = \frac{E_{foton} - A_{chiq}}{e} = \frac{4.14 \text{ eV} - 2.3 \text{ eV}}{e} = 1.8 \text{ V}$$

Yakuniy refleksiv tahlil: “Agar men foton energiyasini hisoblamasdan ko‘r-ko‘rona formulaga qo‘yganida va berilgan to‘lqin uzunligi boshqacha bo‘lib, fotoeffekt umuman sodir bo‘lmaganda, mantiqsiz javob olgan bo‘lardim. Har doim chegaraviy shartlarni tekshirish mening fundamental strategiyam bo‘lishi kerak.”

Amaliy va Metodologik transfer muammolari (Transfer Obstacles)

Metakognitiv yondashuvlarni real akademik muhitga va o‘quv jarayoniga transfer qilishda bir qator jiddiy tizimli muammolar yuzaga keladi:

Kognitiv rigidlik va pedagogik inertsia: Ko‘plab oliy va o‘rta maktab o‘qituvchilari o‘zlari metakognitiv fikrlash ko‘nikmalariga ega emaslar. Ular darsni faqat “shablon-resept” uslubida o‘tishga odatlanishgan va o‘quvchidan mantiqiy refleksiyani talab qilish metodikasini bilmaydilar.

Kurrikulum va Vaqt gomeostazi inqirozi: Metakognitiv darslar o‘quvchining chuqur subyektiv mulohazasi, refleksiyasi va “ovozli fikrlashi” uchun katta vaqt talab etadi. Amaldagi o‘quv dasturlari esa axborot bilan o‘ta zich yuklangan bo‘lib, o‘qituvchi vaqt tanqisligi sababli refleksiv fazalarni qisqartirishga majbur bo‘ladi.

O‘quvchilarning tizimli passivligi (Learner Helplessness): Ko‘p yillar davomida tayyor algoritmlarni yodlashga o‘rgatilgan talabalar darsda mustaqil intellektual boshqaruv va epistemic tahlil talab qilinganda kuchli psixologik va kognitiv qarshilik ko‘rsatadilar.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Aniq fanlarni o‘qitishda metakognitiv yondashuv — bu didaktik vositalar majmuasi emas, balki ta‘lim sifatini fundamental darajada transformatsiya qiluvchi yangi pedagogik paradigmadir. O‘quvchilarda metakognitiv kompetensiyalarni shakllantirish ularning nafaqat matematika, fizika yoki informatika fanlaridan joriy ko‘rsatkichlarini oshiradi, balki ularda global axborotlashgan jamiyatda raqobatbardosh bo‘lishni ta‘minlovchi hayotiy intellektual resurslarni boshqarish tizimini (*Lifelong Learning Architecture*) quradi.

Tadqiqot asosida aniq fanlar ta‘limi samaradorligini oshirish bo‘yicha quyidagi konseptual tavsiyalar ilgari suriladi:

- O‘quv darsliklari va uslubiy qo‘llanmalar tarkibiga faqat yakuniy natijaga yo‘naltirilgan topshiriqlar emas, balki kognitiv ziddiyatlarni ochib beruvchi, xatolarni diagnostika qiluvchi metakognitiv savollar bloklarini kiritish lozim.
- Pedagogik kadrlarni tayyorlash dasturlariga kognitiv psixologiya, neyropedagogika va metakognitiv didaktika fanlarini mustaqil va fundamental modullar sifatida integratsiya qilish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Flavell, J. H. (1979). Metacognition and cognitive monitoring: A new area of cognitive–developmental inquiry. *American Psychologist*, 34(10), 906-911.
2. Sweller, J. (1988). Cognitive load during problem solving: Effects on learning. *Cognitive Science*, 12(2), 257-285.
3. Pólya, G. (1945). *How to Solve It: A New Aspect of Mathematical Method*. Princeton University Press.
4. Schraw, G., & Dennison, S. P. (1994). Assessing metacognitive awareness. *Contemporary Educational Psychology*, 19(4), 460-475.
5. Veenman, M. V., Van Hout-Wolters, B. H., & Afflerbach, P. (2006). Metacognition and learning: Conceptual and methodological considerations. *Metacognition and Learning*, 1(1), 3-14.
6. Schneider, W., & Artelt, C. (2010). Metacognition and mathematics education. *ZDM Mathematics Education*, 42(2)
7. Efklides, A. (2011). Interactions of metacognition with cognition and affect in conceptual change: The role of metacognitive experiences. *Educational Psychologist*, 46(1), 6-25.
8. (Mavzu bo‘yicha ahamiyati: Aniq fanlardagi qiyinchiliklar va kognitiv inqirozlarni bartaraf etishda metakognitiv tajribaning o‘rnini asoslaydi).
9. Desoete, A., & Veenman, M. V. (2006). *Metacognition in Mathematics Education: Trends and Issues*. Nova Science Publishers.
10. (Mavzu bo‘yicha ahamiyati: Matematika didaktikasida metakognitsiyani o‘lchash va rivojlantirish modellari bag‘ishlangan fundamental kitob).
11. Mayer, R. E. (2002). Rote versus meaningful learning. *Theory Into Practice*, 41(4), 226-232.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 6/3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>